

דברי חכפר

גיליון מס. 2735 * ה' באלול תשפ"ב * 1 בספטמבר 2022

כפר הנשיא * עלון פנימי

sachlav@outlook.com עורכת: שושנה שרקי

על דא ועל הא / חעט: תמר וולכין

• אחד בספטמבר א' אלול

את הדברים אני כותבת ביום ראשון, א' אלול. היום התחילו את לימודיהם ילדי החינוך החרדי ותלמידי הישיבות.

היום יום ראשון, נכדתי מעיין, המתחילה את לימודיה בכתה א' השנה, הייתה אמורה להיפגש עם המחנכת שתהיה לה השנה. השיעור הראשון שלמדה מעיין הוא השיעור, שכל תכנית קוראת לשינויים. התרגשת לקראת פגישה עם המחנכת? יש עיצומים! ואולי כבר לא תיפגשי עם המחנכת לפני תחילת השנה, ואולי גם הילקוט היפה בצבע סגול עם ציור של חד-קרן, שקנית בהתרגשות גדולה עם אמא, יצטרך לשכב מבויש, בבית, גם ביום חמישי האחד בספטמבר.

אני מקנאה בחינוך החרדי, לא רק כי הם לא שובתים (האם הם ייהנו מפירות המאבק מבלי להשתתף בו?). אני מקנאה בחינוך החרדי גם בגלל א' אלול. הלוואי שכל ילדי ישראל היו מתחילים ללמוד בא' אלול. חודש שלם לפני ראש השנה. חודש שבו אפשר להיכנס עמוק לתכנים השונים בתוכנית הלימודים, חודש, שבו קיימת עוד ההתלהבות של התחלה חדשה, לפני ששוקעים בשגרה הפחות מלהיבה. חודש, שבו אפשר ללמוד על ראש השנה, על יום הכיפורים, על סוכות ועל שמחת תורה, כל מה שבשנת לימודים הנפתחת שבוע לפני ראש השנה לא ניתן לעשות.

• האם תיפתח שנת הלימודים, ואם היא תיפתח – כיצד?

מנהלת בית ספר אחת, רבאב נאסר, המנהלת של ביה"ס אורט הערבי ברמלה, ב 12 השנים האחרונות, הביאה את בית הספר משפל המדרגה ממש (אלימות רבה, תחלופת מנהלים, ורק 5% זכאות לתעודת בגרות) לרמה של בית ספר שבאים ללמוד ממנו, שאחוז הזכאות הגיע ל-80%. קראתי את דבריה במוסף "דה מרקר". להלן שלוש התובנות של רבאב נאסר מנהלת אורט מקיף רמלה:

1. אנשים מחפשים משמעות, צריך לדאוג שלכל אחד יהיה המרחב שיאפשר לו את היצירתיות שלו, מעבר להגדרת התפקיד היבשה (ואני אומרת שזה נכון לגבי כל מקום עבודה). בבית הספר שלה קובעים יעדים אך לא מכתיבים את הדרך להגיע אליהם. כל מורה מעצב את הדרך בעצמו.
2. המנהלים שהם ריכוזיים מטבעם, צריכים ללמוד לשחרר ולסמוך על המורים.

3. (וזה העיקר לדעתי): המנהלת נותנת למורים את הסמכות אך מגבה אותם באחריות. המורים צריכים לדעת שגם אם הם יטעו, האחריות תהיה על המנהלת.

ובהמשך לסעיף 3 – אם משרד החינוך היה פועל כך, נותן סמכות למנהלים ונוטל עליו לפחות חלק מהאחריות, המערכת כולה הייתה יצירתית יותר, ובתי הספר היו מקום שנים לעבוד בו. וזה לא עניין של כסף!

מתישהו, בעתיד, אכתוב על הפגישה שהתקיימה ביוזמתי, עם שרת החינוך לשעבר יולי תמיר בנושא זה. דברי נפלו על אוזניים אטומות.

• הרפתקאות רב קו בעיר הגדולה:

נסעתי באוטובוס לחצור. כשהסתכלתי על הכרטיס שקבלתי (במחיר 0) ראיתי שהתוקף שלו עומד לפוג בעוד שבועיים.

ניגשתי למשרד של נתיב אקספרס בקניון חצור, משרד נחמד, ופקידה נחמדה עוד יותר. הפקידה קודם כל שיבחה אותי על כך ששמתי לב לכך שתוקף הכרטיס עומד לפוג (נו באמת, אני יצור שקורא כל דבר מודפס, כולל את הכרטיס באוטובוס...). מיד היא הכינה לי כרטיס חדש, עם תמונה יותר מחמיאה, ובהזדמנות זאת גם קבלתי זיכוי על הכסף שהיה צבור אצלי ברב קו הישן.

עד כאן להשבוע. בשבוע הבא אהיה בחופשה, ואני תוהה כמה אנשים בכלל ירגישו שהמדור הזה לא יופיע. אם תשימו לב ואם תזכרו – תגידו, תציצו, תכתבו או תתקשרו, כדי שאדע שאינני כותבת למחשב ולשושנה שרק בלבד.

שבת שלום

תמר וולפין

חופשה נהדרת שתהיה לך תמר ולנופשים עימך.
נשמח לשמוע ממך על הא ודא שלך כשתחזרי.

בטוח הקוראים וגם המערכת.

על הדרך / הפינה של דודו

החמלה של מרטין לותר קינג

1. אתמול ב- 28 באוגוסט בשנת 1963 על מדרגות אנדרטת לינקולן, נאם מרטין לותר קינג את הנאום הידוע שלו 'יש לי חלום'. זה היה במסגרת המצעד למען תעסוקה וחירות של התנועה לזכויות האזרח בארה"ב של אמריקה. זה היה רגע מכונן בתולדות התנועה לזכויות האזרח, ולמאבקם של השחורים באמריקה למען שוויון זכויות. הנאום נחשב לאחד הנאומים הגדולים של המאה העשרים, נאום שהותיר את חותמו התרבותי הרבה מעבר לגבולות ארצות הברית.

2. "יש לי חלום שיום יבוא ואפילו מדינת מיסיסיפי, מדינה אשר לווהטת בחום חוסר הצדק, נחנקת בלהט הדיכוי, תהיה לנווה מדבר של צדק וחירות. יש לי חלום! שארבעת ילדי יחיו יום אחד באומה שלא תשפוט אותם לפי צבע עורם, אלא לפי תוכן אופיים. יש לי חלום היום! יש לי חלום שיום יבוא באלבמה, עם גזעניה המרושעים, והמושל שלה ששפתיו נוטפות מילים של הפרדה וגזענות - יום אחד באלבמה ילדים שחורים קטנים וילדות שחורות קטנות, יוכלו לשלב את ידיהם עם ילדים לבנים קטנים וילדות לבנות קטנות כאחים ואחיות. יש לי חלום היום. יש לי חלום שיום יבוא ו"כל גיא ינשא, וכל הר יגבעה וישפלו; והיה העקב למישור, והרכסים לבקעה. ונגלה כבוד ה'; וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר." (ישעיהו מ')

זוהי תקווה. זוהי האמונה שעמה אני חוזר לדרום. חדורים באמונה זו נוכל לחצוב מהר הייאוש אבן של תקווה. חדורים באמונה זו נוכל להמיר את הצלילים הצורמים באומתנו לסימפוניה יפיפיה של אחווה. חדורים באמונה זו נוכל לעמול יחד, להתפלל יחד, להיאבק יחד, להיכלא יחד, להגן על החירות יחד, בידיעה שיום יבוא ונהיה חופשיים."

3. ועכשיו חזרה לאזורנו החביב והים תיכוני. מסתמן ששנת 2022 היא שנת מפנה דמוגרפית. לראשונה בין הירדן לים ישנם יותר ערבים מיהודים. 7,503,000 ערבים שזה 50.16%. לעומת 7,454,000 יהודים שזה 49.84%. מיעוט יהודי גדול ששולט ברוב ערבי קטן. למרות הפנטזיות הרטובות לטרנספור של בן גביר וחבריו הגזענים, הרוב הערבי ילך ויגדל והיהודי ילך ויקטן. מעכשיו זה הולך להיות אפרטהייד כשר למהדרין במרעו. והכי כיף יהיה לשמוע את גלית דיסטל אטובריאן מצטטת בנאומיה הרושפים את מרטין לותר קינג, ואת מירי רגב מדקלמת נלסון מנדלה.

4. ריד מיי ליפס. ייקח זמן וזה יהיה כואב וקשה, אבל זה ייגמר one man one vote.

5. באיור: מרטין לותר קינג מתבונן עלינו בחמלה. ואני כל כך מבין למה...

מת אב ומת אלול

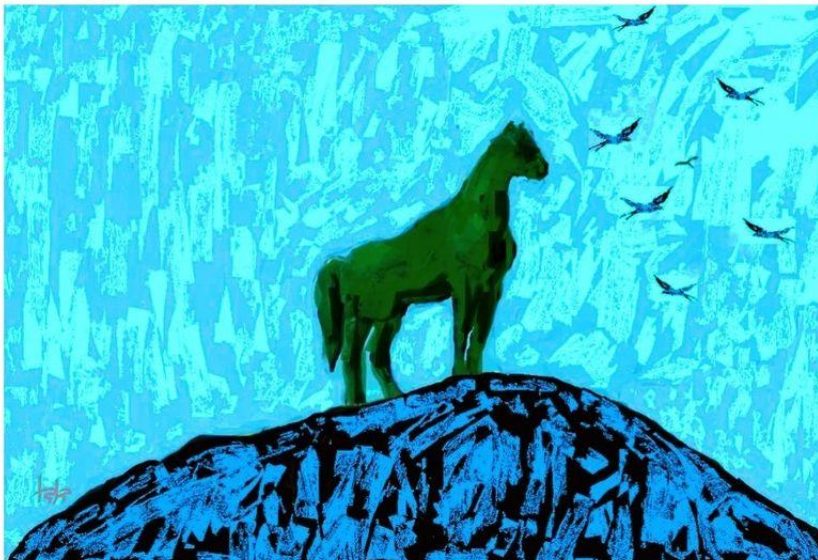
1. שירי עונות הם שירים ששבים ועולים בחלוקי העונות בלי לשאול רשות מאף אחד. כשהם מבקיעים להם דרך ועולים כך מנבכי האינטרנט, אני אומר להם "היי הייתם כבר לפני שנה". והם משיבים ועונים לי תשובה מנצחת "נכון, וגם אלול והסתיו כבר היו..."

2. מהחום מת אב וכבר אנחנו נמצאים בשטחו של אלול. עוד ארבעה שבועות ימות גם אלול ואז ימות חומם. בבית הקברות שבחורשת הזיתים גבהו השנה ארבעה חצבים ליד המצבה של יצחק עדר הרושם בקפדנות את קורות העיתים גם שם בבית העלמין. אברהם חלפי, שממנו למדתי לתת סימנים בעונות השנה, שב ושולח בי רמזי אלול של סתיו יהודי. וגם העננים שכיסו הבוקר את עין השמש שבו וסיפרו לי שאלול כבר כאן...

סנוניות בדרך לירדן

סנוניות גוזרות
שמי אלול כחלים
בתנועה נחרצת.
כפרוה זהבה ורכה
נעים ברוח גלי עשב
בדרך לירדן.

על גבעה רמה ומסולעת
נצב סוס בודד שנוקא
מרחוק כמו הסוס מהפסל
של אלכסנדר זייד.

ליד גדר של ברזל
רואות פרות
אין נרות הקצב
נפתחים לאט
כפרחי זכרון
וגועות בערגה
אל עגל נשכח.
צער גדול מטפטף
מעטיניהן, לאט
מתעטף העולם,
סתו.

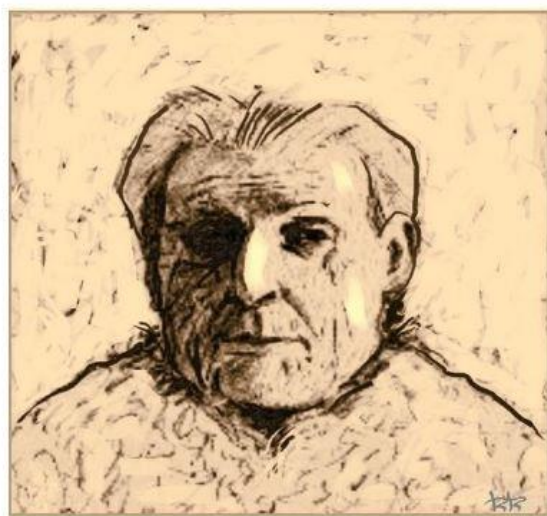
השבוע חל גם יום הכלב הבינלאומי

1. לכבוד יום הכלב הבינלאומי, ולזכרו של **משה הכלבי**, משהו קצר מהזיכרון שכתב עמנואל לוינס אחד מגדולי הפילוסופים היהודים במאה העשרים.

2. לוינס מתאר ברשימה מצמררת את אחת מחוויותיו מתקופת שביו במלחמת העולם השנייה. במחנה הם לא היו בני אדם, הם היו חפצים, וגם זה היה יותר מדי. לדה-הומניזציה מוחלטת זו היה יוצא מן הכלל אחד ויחיד, יצור שלא הבחין בין נאצים ליהודים, שהכיר את צלם האנוש שבעבדים. הוא היה מחכה להם בשובם מהעבודה המפרכת, ומקבל את פניהם באהבה מופגנת. היה זה בובי, כלב הפקר שהופיע מאי שם, ושהה אתם במחנה עד שהשומרים הגרמנים גירשו אותו. הם לא יכלו להרשות לאסירים סדק קטן זה בסבלם.

3. לוינס משער שהכלב הזה, שלא שמר על חוקי נירנברג אלא על האוניברסליות שבמוסר, היה אולי מצאצאי הכלבים שלא חרצו לשונם בצאת ישראל ממצרים. על כל פנים, הוא היה הקאנטיאני האחרון בגרמניה. הכלב הזה, הקנטיאני האחרון, היה איש במקום שלא היו בו אנשים עוד.

4. **עמנואל לוינס מימין | בובי מאולתר משמאל**

דודו פלמה

פינת הקריטורה השבועית: תהליכים.

..

ועדת קליטה

תרבות וספורט – חלק שני / נורית אורן

כפי שכתבתי בחלק הראשון, ספורט הוא חלק בלתי נפרד מתרבות בכלל ואצלנו בפרט. מיומו הראשון של הקיבוץ עסקו חברינו בספורט ולא בנוסף סיקול או לעבודה. היום אני נותנת את רשות הדיבור לאדי נמינוב ז"ל, שמאז ומעולם היה אושיית ספורט בכפרנו וכך הוא כתב:

"כבר בשנותיו הראשונות של הקיבוץ היתה קיימת נבחרת... קריקט! (מה זה? ישאלו הבנים). ומיד בעקבותיה הוקמה קבוצת כדורגל שהשתתפה בליגה המקומית. במשך השנים עסקנו בסייף, בדמינטון, פינג-פונג, כדורסל, כדור-עף, רגבי, ג'ודו, ביליארד, שחמט וברידג' כמובן (כן, כן - ספורט המוח). ואולי הפעילות הנרחבת ביותר היא בתחום הכושר האישי כמו: ג'וגינג, הליכה, אופניים, שחייה, התעמלות מים ועוד..."

"... מה עם שחיינים? אחרי שהוקמה הבריכה, התחילו ילדינו לדשדש במים, עד שב-1961 נחת אצלנו מתנדב מארה"ב בשם לו פלדשטיין, שהיה שחיין מכללות ברמה גבוהה. הוא ראה כאתגר ללמד ולאמן את ילדינו. כמעט כל הילדים השתתפו באימונים שהיו אז "ח"י". טרי פלוצקי ואני הצטרפנו לעזרתו של המאמן ומהר מאוד נבנתה קבוצה שהתבססה על איכות וכמות... כמה נפלא היה לחזור הביתה עם 'רון בלב וגביע ביד'. אלה היו צעדינו הראשונים ולאט לאט התחלנו לנדוד לתחרויות ארציות ילדים רבים קצרו הצלחות וחזרו עם מדליות... בשלהי שנות השישים, הגענו לאליפויות בוגרים וגם שם תפסנו כותרות, כשחלק מהילדים הופכים לאלופי הארץ. כפר הנשיא הפך לשם דבר בשחייה הישראלית..."

אדי כתב פה על דור המייסדים ובני המשק הראשונים. מסורת הספורט בכלל והשחייה בפרט נמשכה גם לדור הבא, כשאנו מעמידים אלופי ארץ ואף אלופת עולם אחת שזכתה במדלית זהב בשחייה בספיישל אולימפיק, הלוא היא שחר גדליזון.

גם שחקני כדורסל ברמה ארצית היו לנו. כאמא לאלוף ישראל בשלושה מקצועות אתלטיקה קלה לגיל 19, אני לא יכולה שלא להזכיר כאן גם את הספורט היחידני, שהמשיך למשך חלק מהנערים. תמיד אמרתי שהעיסוק בספורט, הוא שהציל את ילדיי מגיל הנעורים הקשה.

ומה יש לנו היום? תשתיות טובות לפעילות מגוונת:

מגרש כדורסל פעיל עם חוגים לילדים ומשחק חופשי לכולם. מגרש טניס.

חדר כושר וקבוצת מתאמנים. חדר ספורט עם חוגים שונים.

טורניר כדורגל פעמיים בשנה.

ברירת שחייה ועל ידה מגרש כדורעף.

שולחן פינג פונג ושולחן סנוקר.

הפועל הבונים 1985

תחרות שחייה 1965

דוד אלמן והמקלות הנורדיים היום.

נבחרת הסייף 1966

נבחרת הרגבי 1984

דוד דיבון איש הברזל היום.

2.9 שמעון פינקוס

רותם גרוסמן

אורי הלפר

3.9 דורית צחור

4.9 תירצה בן דוד

מרדכי בן נתן

יפתח סולץ

מיכל מושקוביץ

אליה אגם

5.9 אילנה איינשטיין

עמוס ג'רבי

יאיר בן זאב

גלי אדלר

6.9 איילה בן הרוש

7.9 חן דבולט

8.9 איציק בן-דור

משולחן העורכת / שושנה שרקי

אלול

סתיו יהודי

**חודש אלול הוא זמן של התבוננות עצמית.
המסורת היהודית מכוונת אותנו לערוך קודם כל חשבון נפש.
להבין מה אנחנו רוצים.
לשנות, ולהפסיק, ולייצר מציאות חדשה בחיינו.
מוקדם בבוקר יהודים אשכנזים ומזרחים לפי מנהגם, מתעוררים
לאמירת סליחות לקראת הימים הנוראים. לקראת ימי התשובה.
"בן אדם מה לך נרדם".**

**בין אם אננו מקיימים את המנהג המסורתי ובין אם לא, אם החלטנו
לעשות בחשבון נפש, כבר עכשיו אנחנו ניצבים בפני התמודדות
לא פשוטה במישור האמוני – מהי אמת המידה למעשינו? כושר
השיפוט שלנו? האלוהים? הקהילה?
עצם הניסיון לענות על שאלה עצמה דורש גם הוא עיון לימוד
והתבוננות.**

**התנועה הרפורמית
יהדות ללא מחיצות**

